

Sluttrapport for implementeringsprosjektet for Strekkodestandarden NS 9405:2014

Innledning

Denne rapporten markerer slutten på det såkalte "Implementeringsprosjektet", Implementering av ny standard NS 9405:2012, "Strekkodestandarden". Prosjektet, som har bestått av flere aktiviteter, er finansiert av Innovasjon Norge med midler fra Marint verdiskapningsprogram og av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond med midler fra fondets handlingsplan: Fellestiltak-Marked og samfunn-Markedskunnskap.

Historikk

Standard Norge utga i 1998 en standard NS 9405:1998, Fisk og fiskevarer- Retningslinjer for merking av kasser og paller ved omsetning av fisk og fiskevarer. Den beskrev merking av fiskekasser og paller med strekkoder. Standarden ble aldri tatt i bruk av næringen. Det hevdtes at den ikke var tilpasset praktisk bruk, inneholdt flere feil, utviklet av teoretikere uten at verdikjedens aktører hadde vært involvert.

Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte 1. august 2009 ny forskrift for merking av fiskeprodukter som bestemte at fisk skal merkes med art, villfanget eller oppdrettet, samt fangstområde eller opprinnelsesland. Fra 1. januar ble det i tillegg innført krav om fangstdato/slaktedato for fisk. Merkeforskriften, som siden er fullt innarbeidet i Kvalitetsforskriften, pålegger utsalgsstedene for fisk i Norge å informere kunden/forbrukeren om de forhold forskriften beskriver.

Merkekravene fra myndighetene og kravene om å opplyse forbrukerne, stiller utsalgsstedene overfor nye utfordringer. Dagligvarehandelen kom derfor på banen og krevde at fiskekassene ble merket på en enkel og standardisert måte som satte handelen i stand til å videreformidle den informasjon forskriften bestemmer.

Det var likevel transportørene, representert ved DB Schenker, som ultimo 2009 tok initiativ overfor Innovasjon Norge og demonstrerte det store antallet ulike merkemetoder, både med forskjellige strekkoder og til dels uten strekkoder, som anvendes av de forskjellige pakkeriene langs kysten. At merkingen er så ulik, skaper mye ekstraarbeid for transportørene som skal bryte ned og bygge opp paller med kasser fra forskjellige pakkerier, merket på mange forskjellige måter som ikke "snakker" sammen. Resultatet kan være feilsendinger, forsinkelser, reklamasjoner og dårlig renome for norsk fisk.

Med disse tre driverne; Merkeforskriften, Dagligvarehandelen og Transportørene som bakteppe, tok Innovasjon Norge initiativ overfor Standard Norge, som på sin side satte i gang en forundersøkelse, som resulterte i en anbefaling om innen utgangen av 2010 å igangsette et todelt hovedprosjekt.

Standardiseringskomiteen SNØ 535

Hovedprosjektet og standardiseringskomiteen fikk definert følgende to oppgaver:

Del 1. Pilotering og uttesting av anbefaling fra forprosjektet.

Del 2. Gjennomføring av et standardiseringsprosjekt som revisjon av eksisterende Norsk Standard NS 9405:1998 Fisk og Fiskevarer. Retningslinjer for merking av kasser og paller ved omsetning av fisk og fiskevarer.

I komiteen deltok representanter fra hele verdikjeden fra kai- og merdkanten, slakterier og pakkerier, transportører, videre foredlere, innenlands omsetning, eksportører, utstys- og programvareleverandører, organisasjoner og ad hoc også norske myndigheter.

Med erfaringene fra 1998-standarden, var det særlig viktig parallelt med arbeidet med en ny standard å teste ut at innspill og innhold i standarden var gjennomførbart i den virkelige verden gjennom Pilotprosjektet, som ble gjennomført i regi av DB Schenker AS.

Standardiseringsarbeidet resulterte i at en ny standard ble utarbeidet: *NS 9405:2012 Fisk og fiskevarer. Krav til etiketter for merking av distribusjonsenheter og paller ved omsetning av fisk og fiskevarer*, ble fastsatt juli 2012. Samtidig som standarden forelå på norsk, ble den også presentert med en engelsk og fransk autorisert oversettelse.

Implementeringsprosjektet – Førprosjektet

Relativt tidlig i standardiseringsarbeidet, foreslo Innovasjon Norge at det skulle startes et eget prosjekt for å implementere den nye standarden i verdikjeden. FHL ble anmodet om å ta hovedansvaret for dette arbeidet, som på mange vis var en nyskaping i et standardiseringsarbeid. Det var nødvendig å gjøre en kartlegging av status og kompetanseforhold, spesielt på slakteriene og pakkeriene som er de som utstyret kassene og pallene med etiketter. Dette kartleggingsarbeidet ble gjennomført i Forprosjektet til Implementering av NS 9405, og fikk i oppdrag å finne ut hvem og hvor i logistikk kjeden det ville være behov for informasjon og kompetanse for å ta i bruk den nye standarden. Videre å avklare hvilke kunnskaper den enkelte utøver har for å kunne implementere standarden.

Forprosjektet ble gjennomført dels ved reising langs kysten og besøk med dybdeintervjuer i en rekke bedrifter som ble plukket ut på basis av stor/mellomstor/liten, nord/sør/ fiskeart, foredlingsgrad m.v. Det ble også hentet data ved at andre bedrifter sendte inn for analyse etiketter som var i bruk. Analysene og forprosjektet ga meget nyttig informasjon om hvordan et implementeringsprosjekt burde legges opp. Det skapte særlig oppmerksomhet at overnevnte analyse av etiketter i praktisk bruk viste at kun 14 av etikettene var korrekt, 41 inneholdt feil mens 45 var ubrukelige!

Forprosjektet viste også at utstys- og programvareleverandørene hadde behov for kompetanseheving og informasjon om den nye standarden.

Det foreligger egen rapport fra forprosjektet, som kan lastes ned fra:

http://vedlegg.nho.no/download/1_2c_202012_01_13_Implementering_20av_20NS_209405.pdf

Hovedprosjektet – Implementering

Med basis i resultatene fra forprosjektet, ble det besluttet å starte et Implementeringsprosjekt med ett hovedmål for øye, nemlig at NS 9405:2012 ble tatt i bruk i hele verdikjeden. Med dette som mål, utviklet man en overordnet arbeidsplan som følger:

1. Samarbeid og oppdatering av leverandører av programvare slik at deres kunder i bransjen kan trykke etiketter som oppfyller GS1 standarden og dermed kravene i NS 9405:2012
2. Utvikle og gjennomføre informasjonsopplegg, inklusive messedeltagelse til bransjen og informere samarbeidspartnere i EU.
3. Utvikle og gjennomføre opplæring i bransjen slik at den enkelte bedrift settes i stand til å oppfylle den nye standardens krav til strekkoder
4. Utvikle en plan for innføring av sammenhengende IKT systemer for styring av bedriftsinterne prosesser med mål om å styrke enkeltbedrifters internasjonale konkurransekraft.

Mange elementer skulle på plass for en koordinert gjennomføring av Implementeringsprosjektet. Ved Prosjektetableringen ble det oppnevnt en Referansegruppe som har bestått av:

Øhan Sørensen, Marine Harvest, Øhan Haavardstun, DB Schenker, Helge Myre, Norgesgruppen, August Nilssen, Standard Norge, Sigbjørn Ramsøy, Maritech, Jürgen Meinert, NSL, med Tor Muhlbradt fra Innovasjon Norge og Berit A. Hanssen fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond som observatører. Referansegruppen hadde møte 12.06.2013, og flere av medlemmene har vært konsultert i spesifikke spørsmål under veis.

Møter mellom fiskeprodusenter og Soft/Hardware leverandører

En var tidlig klar over at soft- og hardware leverandørene til næringen ville være sentrale samarbeidspartnere i implementeringsarbeidet. Prosjektet inviterte derfor til et møte 07.12.2012 for å orientere om det forestående implementeringsarbeidet og for å understreke viktigheten av at systemleverandørene inntok en aktiv rolle i arbeidet. Så godt som samtlige firma vi inviterte var representert, flere av firmaene med 2 eller 3 representanter (nevnt i alfabetisk rekkefølge):

- ACT System Skandinavia AS/ K2 Solutions AS
- CodeIT AS
- CSB-Systems AS
- Marel Norge AS
- Maritech Systems AS

I tillegg var Norway Seafoods og Marine Harvest Norway representert.

Soft- og hardwareleverandørene viste stort engasjement, kom med verdifulle innspill og alle firmaene ga uttrykk for positiv holdning til det videre

implementeringsarbeidet. Fra prosjektets side ble det understreket at vi ville anbefale næringsaktørene langs kysten å ta tidlig kontakt med sine leverandører for en gjennomgang og planlegging av nødvendige, individuelle operasjoner i den enkelte bedrift/pakkeri.

Muligheter for NS 9405:2012 i EU – Internasjonale aktiviteter

Norge eksporterte i 2012 fisk og fiskevarer for ca 51,6 milliarder NOK, hvorav EU27 stod for ca 29,6 milliarder NOK (vel 57 %). EU er således vårt desidert største og viktigste marked. De viktigste ferske fiskeslagene (laks, torsk, hyse, sei og uer) vi eksporterte dit i 2012 utgjorde nesten 620.000 tonn, og med en gjennomsnittlig kassevekt på 20 kg, betyr det at det gikk mer enn 30 millioner kasser ferskfisk til EU i 2012. I tillegg kommer pelagisk fisk, fryst laks og hvitfisk og tilberedt fisk, f.eks. klippfisk og tørrfisk.

Det har derfor vært av stor interesse for implementeringsprosjektet å få kommentarer fra de største importlandene i EU av norsk fisk. Vi tok derfor tidlig kontakt med AIPCE – CEP, som er den europeiske organisasjonen for fiskeforedling og importører/eksportører av fisk. I to omganger har vi vært til stede i styremøter i AIPCE som består av en representant fra hvert medlemsland. Vi har orientert om fremdriften i arbeidet med strekkodestandard, og fått nyttige tilbakemeldinger om nyanser i synet på merkebehov og ønsker fra flere medlemsland.

Vi ble anmodet om å lage en skriftlig orientering på engelsk, som våre søsterorganisasjoner i AIPCE så har distribuert til sine medlemmer. Innholdet i den norske standarden bygger på bruk av internasjonalt kjente standarder fra ISO og substandarder b1 a fra GS1. Det gir muligheter for internasjonal anvendelse og internasjonalisering av den norske standarden, som langt på vei tilfredsstiller EU krav til fremføring, informasjon og sporing til mottaker. Dette er så langt mulig spredd til importørene og videreforedlingsindustrien i EU.

Orienteringen kan leses her:

<http://vedlegg.nho.no/download/20202c20Standardized20labelling20of20distribution20and20transport20units20for20fishery20product20-20Copy.pdf>

Presentasjonene i AIPCE resulterte i at Prosjektet ble invitert til møter, først og fremst i Tyskland og i Danmark. Begge steder sørget våre søsterorganisasjoner for å invitere sine medlemmer til heldagsmøter, med strekkodemerkning som eneste tema, og der prosjektet fikk god anledning til å orientere næringsaktører om standardiseringsarbeidet i Norge, og hvilke muligheter og fordeler de nye merkemethodene gir.

I Tyskland ble det norske arbeidet karakterisert som det beste og mest komplette som er utviklet, og prosjektet ble invitert av tysk industri til å avlegge bedriftsbesøk for å skaffe oss ytterligere innsikt og tysk industris behov.

I Danmark var begeistringen for standarden også stor, og det ble særlig lagt vekt på fra lakserøykerier side at den nye standarden og merkemethoden inneholder mye viktig sporingsdata, som de med letthet kan videreføre til forbrukerne.

I Frankrike har vi hatt møter med ADEPALE, som er den franske søsterorganisasjonen til FHL, og som i særlig grad arbeider med hvitfisk. Her fremkom det en del kommentarer, spesielt til åpen merking av fangst/slaktedato og best før dato. Disse kommentarene resulterte i anbefaling fra prosjektets side om at fiskevarer for eksport kan merke fangst/slaktedato i strekkoden, uten at datoen gis i klartekst.

I Paris orienterte vi også det franske fiskeridirektoratet om standardiseringsarbeidet, med tilbakemelding om at de vurderte dette som svært nyttig for fransk industri.

Vi har hatt møte i EU Kommisjonen, DG Mare, for en generell orientering om standardiseringsarbeidet. Reaksjonen der var at det norske arbeidet går mye lengre enn det som eventuelt ville kunne komme fra EU. Dette på grunn av at mange av bestemmelsene og virkemidlene som er innarbeidet i den norske standarden ikke er hjemlet i sentrale direktiver i EU, men er nasjonale bestemmelser som varierer fra stat til stat. Kommisjonsfolkene berømmet det norske initiativet, og så frem til arbeidet med å gjøre standarden til en europeisk standard gjennom CEN.

Seafood with a story

Den moderne konsument forlanger mer enn varer når det kjøpes mat og næringsmidler. I stadig stigende grad forventer forbrukeren å bli informert om matens forhistorie, opprinnelse, behandling, innhold, temperaturer og i det hele tatt så mye informasjon som mulig for at varen skal fremstå som helsemessig trygg og interessant å kjøpe. Dette har prosjektet tatt konsekvensen av, og utviklet et eget konsept som nettopp informerer om norsk fisk fra A til Å. Konseptet har vi kalt "Seafood with a story". Dette legger vekt på å presentere alle prosesser og ledd en fiskevare går gjennom fra sjøen, gjennom prosessanleggene på land, emballering, kjøling/ising, merking, transport, omlasting, innenlands omsetning og eksport, markeder ute og ender opp med prosjektets slogans: "One code, Fast traceable, Safe and Healthy".

Seafood with a story kan lastes ned her:

<http://vedlegg.nho.no/download/3.20Seafood.20with.20a.20story.pdf>

Coastshow og "Strekkodeskolen"

For å gjøre implementeringsarbeidet så konkret og praktisk som mulig overfor aktørene langs kysten, har vi arrangert samlinger på 8 sentrale steder:

- Oslo 11.2.2013
- Ålesund 26.2.2013
- Trondheim 27.2.2013
- Bodø 9.4.2013
- Sortland 11.4.2013
- Tromsø 16.4.2013
- Båtsfjord 18.4.2013
- Bergen 13.5.2013

I tillegg ble det gitt en orientering til Nordnorsk Havbrukslag i Alta 26.9.2013

Programmet på disse samlingene har vært likt langs hele kysten:

- 1) Velkommen og orientering om bakgrunnen for implementeringsprosjektet
- 2) Seafood with a story, budskapet vårt er mer enn merking av kasser
- 3) Gjennomgang av selve standarden
- 4) Internasjonalisering av standarden – CEN/ISO
- 5) "Strekkodeskolen" – Hvordan komme i gang i egen virksomhet

Eksempler på invitasjoner til møtene finnes her:

http://vedlegg.nho.no/download/4_2c_20Ny_20norsk_20standard_20for_20strek_kodemerking_20av_20fiskevarer_20-_20Copy.pdf

Invitasjonene ble sendt alle medlemmer av FHL og NSL. Transportørene ble invitert via NHO Logistikk og Transport, mens handelen ble kontaktet via Virke. I tillegg ble alle SW/HW og personer som vi hadde kontakt med i forbindelse med forprosjektet kontaktet direkte. Fiskeripressen hadde bred omtale av prosjektet og implementeringsarbeidet på forhånd.

Stort sett alle steder var en eller flere SW/HW leverandører representert og støttet opp under implementeringsarbeidet. En vil imidlertid ikke legge skjul på at både transportørene og dagligvarehandelen var svakt representert.

I forbindelse med "Strekkodeskolen" ble det utarbeidet skriftlig materiale: Veiledning i implementering av NS 9405:2012 i bedriften – hvordan komme i gang?

Lenken til denne veiledningen finnes her:

http://vedlegg.nho.no/download/5_2c_20Implementering_20av_20NS_209405_6_20utgave.pdf

Tilbakemeldingene fra deltagerne langs kysten viste at opplegget vårt traff godt og var praktisk rettet. Det ble imidlertid de fleste stedene påpekt at standarden hadde svakheter som måtte rettes for at den kunne bli tatt i bruk. Dette gjaldt styring av isdosering og styring av pallerobot for ferdigpakke kasser. Kravet fra næringen om dette var så unisont at Implementeringsprosjektet fant å måtte ta et initiativ for å rette opp manglene. Se senere avsnitt: [Addendum til NS 9405:2012, revisjon til NS 9405:2014](#)

✂ Kommunikasjon og medierettet arbeid – Messedeltagelse

Prosjektet har lagt stor vekt på en høy medieprofil for å synliggjøre arbeidet og for at størst mulig del av verdikjeden, inklusive forbrukerne skal ha informasjon om hvilke fordeler og muligheter den nye strekkodemerkingen innebærer. For å arbeide med denne delen av oppgaven, knyttet prosjektet til seg profesjonell kommunikasjons- og informasjonseksperise gjennom firma TotalConsult v/Odd Ustad som har jobbet i ulike deler av næringen og pressen gjennom mange år. Ustad har samarbeidet nært med FHLs informasjonsavdeling. Arbeidet har resultert i at prosjektet har fått bred medieomtale, blant annet i TV-nyheter 3 ganger, i flere dagsaviser, fiskeripressen og i fagtidsskrift.

Vi har også deltatt på Messer, både Norfishing og Aquanor og på Brusselmessen. Prosjektet ble også presentert på NSLs Sjømatdager i januar 2013.

U ompetanseoverføring

Nofima AS har blitt knyttet til prosjektet for å sikre at det finnes et miljø i Norge som kan overvåke utviklingen og tre inn og foreta justeringer i standarden når og hvis nye krav og ny teknologi gjør dette ønsket eller påkrevet. Det er en kjensgjerning at slike standarder lett kan bli uaktuelle fordi de ikke oppdateres og følger med tiden.

Addendum til NS 9405:2012, revisjon til NS 9405:2014

Som nevnt under avsnittet om Coast showene og "Strekcodeskolen", fremkom det klare signaler langs kysten om at NS 9405:2012 måtte justeres for at den skulle bli tatt i bruk av bedriftene. Dette gjaldt styring av isdosering i kassene under pakking og det gjaldt styring av palleroboten som plasserer de ferdigpakkede kassene på riktig palle. Prosjektet vurderte disse signalene som så entydige at vi kontaktet Marel Norge AS og Maritech Systems AS og ba dem i felles skap om å finne en løsning på problemet. En slik løsning ble funnet i form av en ekstra strekkode som fikk plass på etiketten. Omtrent samtidig ble den nye Kvalitetsforskriften for fisk endelig fastsatt av Fiskeri- og Kystdepartementet. Den nye forskriften ga anledning til visse språklige endringer i Standarden. Dette ble gjennomarbeidet fra Prosjektets side og oversendt Standard Norge med anmodning om revisjon av NS 9405:2012.

Standard Norge sendte forslag om revisjon ut på høring med frist til 4. januar 2014. Den nye standarden NS 9405:2014 trådte i kraft primo 2014, inneholdende alle forslag fra prosjektet, og er oversatt til engelsk og fransk.

Internasjonalisering av NS 9405:2014

Komitedeltagerne i SNK 535 ønsket at standarden internasjonaleses. Dette er videre bekreftet fra verdikjedeaktørene under møtene i Implementeringsprosjektet. Standard Norge har anbefalt at standarden først internasjonaleses innen EU. Det betyr at den vil bli behandlet i CEN (the European Committee for Standardization).

Dette prosjektet påregnes å starte ultimo 2014 og kan maksimalt ta 36 mndr. Det vil bli oppnevnt en ny komite i Standard Norge som skal følge opp arbeidet i CEN. Komiteen vil også utpeke norske eksperter som kan delta i arbeidsgruppemøtene i CEN for å ivareta norske synspunkter og interesser. Dette internasjonaleseringsarbeidet i regi av Standard Norge, må finansieres før arbeidet i CEN kan påbegynnes.

Den norske standarden er grunnlaget for utarbeidelsen av en ny tilsvarende EU-standard i CEN. Dokumentet vil bli sendt på høring til alle 31 land som er medlem av CEN. Når den er ferdig kommentert og votert over, og akseptert, vil det bli informert om via Official Journal (EUs meldingsblad) og publisert i alle 31 land som er medlemmer i CEN (27 EU-land, 3 EØS-land og Makedonia).

Standard Norge vil markedsføre den via sitt nettverk og publisere dokumentet, og den vil, hvis behov, bli oversatt til norsk.

Når den europeiske standarden er fastsatt og publisert, blir den norske standarden trukket tilbake.

Oppnådde resultater i Implementeringsprosjektet

- 1) Alle kjente leverandører av programvare og utstyr til fiskeindustrien har vært kontaktet og blitt gjort kjent med innholdet i den nye standarden, og de har blitt oppfordret til målrettede aktiviteter hos sine kunder i henhold til standarden.
- 2) Alle med lemmer av AIPCE – CEP, den europeiske organisasjonen for fiskeforedling og importører/eksportører av fisk, er blitt informert om det norske standardiseringsarbeidet. Prosjektet har blitt invitert til medlemsmøter i noen av de større importlandene, for å orientere respektive lands medlemmer direkte om mulighetene standarden gir.
- 3) Det er utviklet en omfattende informasjonspakke – SEAFOOD WITH A STORY, som understreker at budskapet vårt er mer enn et budskap om merking. Moderne omsetning og konsumenter krever informasjon og bakgrunnsstoff om matvarene, noe vår story gir dem og som ender opp i vårt slogan: "ONE CODE, FAST TRACEABLE, SAFE AND HEALTHY"
- 4) Mer enn 50 bedrifter og 200 personer har blitt informert om standarden gjennom våre besøk – Coastshow og Strekkodeskolen på 8 ulike steder langs kysten. Transportører, dagligvarehandelen og ikke minst Mattilsynet, i tillegg til soft/hardware leverandører har også deltatt.
- 5) Vi har oppnådd stor medieoppmerksomhet både i TV, radio, dagspresse og fagpresse. Dette har i vesentlig grad styrket gjenkjenningseffekten iblant næringsaktørene. Gjennom messedeltagelse på Norfishing, Aquanor og på den internasjonale Brusselmessen, samt på Sjømatdagene, har vi sørget for at vårt budskap er kommet frem til et enda større publikum.
- 6) NOFIMA er knyttet til prosjektet og er rede til å ta stafettspinnen videre etter at dette prosjektet er avsluttet. På den måten sikrer vi at utviklingen overvåkes og at tiltak settes i verk dersom ny teknologi eller andre forhold tilsier justering i standarden.
- 7) Prosjektet fikk gjennomført revisjon av den opprinnelige NS 9405:2012 til NS 9405:2014, da det viste seg at den opprinnelige standarden inneholdt mangler som hindret at pakkeriene og eksportørene i bred forstand ville ta den i bruk.
- 8) Standarden er i ferd med å bli implementert hos flere av de større aktørene i næringen. Når dette arbeidet er gjennomført, vil det fremstå som et krav at leverandører, transportører og omsetningsledd må operere systemer med basis i Strekkodestandarden.
- 9) Gjennom kontakt med Dagligvarehandelens Miljøforum og GS1 er det klart at Dagligvarehandelen ikke vil utvikle sin egen merkestandard for fisk, men anbefaler sine medlemmer å ta i bruk NS 9405:2014 som den foreligger
- 10) Prosjektet har samarbeidet med Standard Norge om planene om å gå til CEN for å gjøre NS 9405:2014 til en internasjonal standard i EU. Det arbeides med en finansieringsplan, med sikte på å starte arbeidet i CEN ultimo 2014.

Videre arbeid

Det faktum at både Marine Harvest og Lerøy konsernet tidlig tok initiativ til å gjennomgå sine systemer for merking, sporing, datafangst mv, med den nye standarden som en viktig bærebjelke, skapte et inntrykk i næringen at standarden var utviklet og tilpasset "de store". De mindre og mellomstore bedriftene inntok en vente og se holdning basert på denne misforståelsen. Etter en diskusjon mellom prosjektet og Innovasjon Norge, var det enighet om at det var ønskelig å få til et større

engasjement fra SMBer. Prosjektet foreslo derfor å etablere et nytt, ettårig prosjekt. Dette prosjektet arbeider i fem SMB bedrifter langs kysten, som skal implementere merking i henhold til strekkodestandarden. Disse fem bedriftene, som vi omtaler som "FYRTÅRNBEDRIFTENE" skal tjene som mønster for sine naboer og kolleger, og skal vise at merking i henhold til NS 9405:2014 har store fordeler også for SMB.

Parallelt med arbeidet i standardiseringskomiteen, forprosjektet og selve Implementeringsprosjektet, har Innovasjon Norge vært involvert i et prosjekt i 3 faser i regi av Maritech og Lerøy. Dette prosjektet kalles Verdikjedespørings prosjektet og skal avsluttes i løpet av 2014. Som en oppfølging av det prosjektet har NOFIMA foreslått et nytt prosjekt der verdikjedeaktørene skal kunne tilføre data til en elektronisk skytjeneste som gir merverdi til aktørene. Det arbeides p.t. med prosjektbeskrivelse og søknad for et slikt prosjekt, som etter forutsetningene vil skje i regi av FHL. Innovasjon Norge har som en foreløpig betingelse satt at Fyrtårnprosjektet og Skyprosjektet skal konsolideres i ett prosjekt. Det arbeides med et opplegg der det konsoliderte prosjektet vil bære navnet "SEAFOOD WITH A STORY" og der delprosjektene – Fyrtårn og Sky har et tett samarbeid.

Bergen juli 2014
Per Dag Iversen
Prosjektleder FHL